

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. Przedmiotem zamówienia jest wykonanie opracowywania pn.:

„Ocena oddziaływania docelowego układu dróg krajowych w województwie podlaskim na integralność OSO „Puszcza Knyszyńska” (kod PLB 200003) i SOO „Ostoja Knyszyńska” (PLH 200006) oraz spójność obszarów zaliczonych do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 położonych na terenie województwa podlaskiego.”

2. Szczegółowe wytyczne do sporządzenia do opracowania:

2.1. Cele opracowania

Celem opracowania jest przeprowadzenie oceny oddziaływania istniejących i planowanych do realizacji inwestycji drogowych (wymienionych w pkt. 2.2.) na integralność i spójność obszarów włączonych do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 położonych na terenie województwa podlaskiego, zgodnie z poniższym wyszczególnieniem.

2.1.1. Oddziaływanie na integralność:

- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków: PLB 200003 „Puszcza Knyszyńska” – ustanowionego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 r. Nr 179, poz. 1275 ze zm.),
- Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk: PLH 200006 „Ostoja Knyszyńska” – przyjętego przez Komisję Europejską w dniu 12 grudnia 2008 r.

2.1.2. Oddziaływanie na spójność:

- Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków i Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk – utworzonych na terenie województwa podlaskiego.

2. 2. Inwestycje drogowe objęte opracowaniem:

2.2.1. Przy ocenie oddziaływania inwestycji drogowych na integralność poszczególnych obszarów naturalnych (wymienionych w ppkt. 2.1.1.) należy uwzględnić następujące realizowane, planowane do budowy (rozbudowy, przebudowy) oraz istniejące drogi:

- drogę krajową nr 8 (klasy GP) – odcinek Białystok – Korycin, w tym zrealizowany odcinek Białystok – Katrynka oraz planowane do rozbudowy odcinki: Katrynka – Przewalanka (przekrój 1 x 2) i Przewalanka – Korycin (przekrój 2+1),
- drogę ekspresową S 19 – odcinek węzeł „Choroszcz” – węzeł „Dobrzyniewo Duże” – węzeł „Korycin” (2 warianty przebiegu drogi według nowego trasowania),
- drogę ekspresową S 19 – odcinek węzeł „Korycin” – węzeł „Kumiała” – węzeł „Kraśniany” (obwodnica Sokółki) - Kuźnica (nowe trasowanie),
- drogę krajową nr 19 (klasy GP) – odcinek węzeł „Dobrzyniewo Duże” – węzeł „Sochonie” (nowe trasowanie),
- drogę krajową nr 19 (klasy GP) – odcinek węzeł „Sochonie” – węzeł „Św. Woda” (tzw. obwodnica Wasilkowa - w realizacji),
- drogę krajową nr 19 (klasy GP) – odcinek węzeł „Św. Woda” – Sokółka (droga istniejąca),
- drogę krajową nr 65 (klasy G) - odcinek Knyszyn – Białystok i Białystok – Bobrowniki - gr. państwa (droga istniejąca),
- drogę krajową nr 65 (klasy GP) – na odcinku węzeł „Kudrycze” – węzeł „Kuriany” – węzeł „Grabówka” - (nowe trasowanie).

2.2.2. Przy ocenie oddziaływania inwestycji drogowych na spójność obszarów naturalnych (wymienionych w ppkt. 2.1.2.) oprócz odcinków dróg wskazanych w pkt. 2.2.1. oraz

istniejących odcinków dróg krajowych należy uwzględnić dodatkowo następujące planowane do budowy (rozbudowy, przebudowy) drogi:

- drogę ekspresową S 61 – odcinek Ostrów Mazowiecka (S 8) - Łomża – Stawiski – Szczuczyn - Ełk – Raczki - Suwałki – Budzisko – granica państwa (nowe trasowanie zgodnie z przebiegiem wariantu 42 I-go Plan Europejskiego Korytarza Transportowego, wg. oprac. Scott Wilson);
- drogę krajową nr 8 (klasy GP) – odcinek Korycin –Augustów węzeł „Szkocja” (w wariantie rozbudowy do przekroju 2+1 lub 1x2) wraz z obwodnicami Suchowoli, Sztabina, Białobrzeg (nowe trasowanie);
- drogę krajową nr 61 (klasy GP) – obwodnice: Grajewa, Rajgrodu i Bargłowa Kościelnego (nowe trasowanie).

Przebieg dróg (wraz z rozpatrywanymi wariantami) wskazanymi w pkt. 2.2.1. i 2.2.2. zobrazowano na mapie stanowiącej załącznik do OPZ.

Dodatkowo przy ocenie oddziaływania na integralność obszarów i spójność sieci należy również uwzględnić wpływ sieci kolejowej istniejącej na terenie na województwa podlaskiego.

2.3. Wymagania dotyczące oceny oddziaływania przedsięwzięć na integralność i spójność obszarów Natura 2000:

Podstawą do wykonania raportu ma być przegląd dostępnych danych charakteryzujących tereny przeznaczone pod realizację przedsięwzięcia oraz położone w obszarze jego oddziaływania w zakresie obejmującym:

topografię, krajobraz, warunki geologiczne, gleby, hydrologię, florę, faunę, istnienie terenów wrażliwych przyrodniczo (zidentyfikowanych lub potencjalnych), występowanie ekosystemów wrażliwych, istniejące i proponowane tereny chronione, występowanie gatunków i siedlisk zagrożonych (określonych m.in. wymienionymi poniżej Dyrektywami, rozporządzeniami Ministra Środowiska, Polską Czerwoną Księgą Roślin i Polską Czerwoną Księgą Zwierząt, SPEC, konwencjami międzynarodowymi).

Ocena powinna być przeprowadzona z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących przepisów w szczególności:

- dyrektywy nr 79/409I/EEC w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa Ptasia);
- dyrektywy nr 92/43/EEC w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa)
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.)

oraz przepisów wykonawczych do ww. aktów prawnych, jak też wytycznych, Komisji Europejskiej zawartych m.in. w dokumencie *„Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000: Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG”*.

2.3.1 W opracowaniu dotyczącym oceny oddziaływania przedsięwzięć na integralność obszarów Natura 2000 należy zawrzeć w szczególności:

2.3.1.1. w części opisowej:

- a) opis obszarów zaliczonych do sieci Natura 2000 objętych oceną w zakresie skumulowanego oddziaływania na ich integralność, zawierający m.in.:

- opis warunków fizycznych obszaru, występujących na nim siedlisk i gatunków kluczowych,
 - określenie pełnych celów ochronnych obszaru, łącznie z czynnikami, które tworzą ochroną wartość obiektu,
 - opis podstawowych istniejących warunków: gatunków, dynamiki i ekologii siedlisk, ich składu chemicznego i fizycznego, kluczowych związków strukturalnych i funkcjonalnych utrzymujących spójność obszaru,
 - charakterystyka cech, świadczących o wartości obszarów,
- b) określenie długości czasu, w którym analizowane będą skutki skumulowane;
- c) opis możliwych bezpośrednich, pośrednich lub wtórnych oddziaływań przedsięwzięć na integralność obszaru, dających się przewidzieć jako prosta konsekwencja następujących cech m.in.:
- rozmiary i skala,
 - zajęcie terenu,
 - odległość od obszaru Natura 2000 lub jego fragmentów o kluczowym znaczeniu dla ochrony,
 - wymagania zasobowe (np. pobór wody, wydobywanie mas ziemnych),
 - emisje (odprowadzane do gleby, wody lub powietrza),
 - czas trwania budowy i eksploatacji;
- d) ocenę właściwą wpływu inwestycji drogowych na integralność obszarów Natura 2000, zawierającą w szczególności:
- opis wszystkich prawdopodobnych zmian w charakterystykach obszaru wynikających z:
 - zmniejszenia powierzchni siedlisk,
 - zakłóceń w funkcjonowaniu populacji kluczowych gatunków,
 - fragmentacji siedlisk lub populacji gatunków,
 - redukcji zagęszczenia gatunków,
 - zmian w kluczowych wskaźnikach wartości ochronnej (jakość wody itd.).
 - analiza wszystkich przypuszczalnych oddziaływań na obszar Natura 2000 jako całości z racji:
 - ingerencji w kluczowe zależności kształtujące strukturę obszaru,
 - ingerencji w kluczowe zależności kształtujące funkcję obszaru,
 - przedstawienie wskaźników istotności oddziaływań zidentyfikowanych powyżej, wyrażone w odniesieniu do:
 - utraty,
 - fragmentacji,
 - przzerwania ciągłości,
 - zakłóceń;
 - zmian w kluczowych elementach obszaru,
 - opis i analiza tych spośród powyższych elementów przedsięwzięć, a także kombinacji elementów, dla których przewidywane oddziaływania będą prawdopodobnie znaczące, względnie skala lub natężenie oddziaływań nie są znane.
- e) określenie skutków oddziaływania dla każdego z przedsięwzięć wymienionych w punkcie 2.2.1. ze wskazaniem tych, które ewentualnie w powiązaniu z innymi mogą wywołać negatywne oddziaływanie na integralność obszarów Natura 2000;

- f) określenie możliwych do realizacji środków łagodzących i ich ocena (sporządzenie wykazu środków łagodzących i ich uszeregowanie według hierarchii); wykazanie, że środki łagodzące mogą skutecznie funkcjonować w skali krótko-, średnio- i długoterminowej poprzez mechanizmy prawne i finansowe;
- g) określenie koniecznych do zastosowania środków kompensacyjnych, w tym: wyjaśnienie natury środków kompensacji, ich ocena w odniesieniu do ich zdolności do utrzymania spójności i integralności sieci Natura 2000;
- h) wyjaśnienie metod oceny i prognozowania oraz podanie i udokumentowanie źródeł informacji.

2.3.1.2 w części graficznej:

- a) ogólną sytuację w skali 1 : 100 000 (lub większej) obrazującą przebieg planowanych zadań drogowych na tle obszarów Natura 2000 objętych analizą,
- b) mapę (mapy) w skali 1 : 25 000 (lub większej) analizowanych obszarów Naturowych ze wskazaniem zasobów przyrodniczych i powiązań między tymi obszarami (ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy migracyjnych zwierząt),
- c) mapy w skali 1 : 10 000 (lub większej) przedstawiające przebiegi analizowanych odcinków dróg wraz z zaznaczonymi zakresami oddziaływań zidentyfikowanych jako mające charakter znacząco negatywny (np. hałas) na tle miejsc występowania zagrożonych siedlisk i gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (oddzielne mapa dla każdego z przedsięwzięcia),
- d) mapy w skali 1 : 10 000 (lub większej) dla każdego z zadań obrazujące proponowane środki minimalizujące oraz ewentualne działania kompensacyjne.

2.3.2. W opracowaniu dotyczącym oceny oddziaływania przedsięwzięć na spójność obszarów Natura 2000 należy zawrzeć w szczególności:

2.3.2.1. w części opisowej:

- i) opis obszarów zaliczonych do sieci Natura 2000 objętych oceną w zakresie skumulowanego oddziaływania na ich spójność, w szczególności:
 - opis warunków fizycznych obszaru, występujących na nim siedlisk i gatunków kluczowych,
 - określenie pełnych celów ochronnych obszaru, łącznie z czynnikami, które tworzą ochroną wartość obiektu,
 - opis podstawowych istniejących warunków: gatunków, dynamiki i ekologii siedlisk, ich składu chemicznego i fizycznego, kluczowych związków strukturalnych i funkcjonalnych utrzymujących spójność obszaru,
 - charakterystyka cech, świadczących o wartości obszaru,
- j) określenie długości czasu, w którym analizowane będą skutki skumulowane,
- k) opis możliwych bezpośrednich, pośrednich lub wtórnych oddziaływań przedsięwzięć na spójność obszarów, dających się przewidzieć jako prosta konsekwencja następujących cech m.in.:
 - rozmiary i skala,
 - zajęcie terenu,
 - odległość od obszaru Natura 2000 lub jego fragmentów o kluczowym znaczeniu dla ochrony,
 - wymagania zasobowe (np. pobór wody, wydobywanie mas ziemnych),
 - emisje (odprowadzane do gleby, wody lub powietrza),
 - czas trwania budowy i eksploatacji;
- l) ocenę właściwą wpływu inwestycji drogowych na spójność obszarów Natura 2000 rozumianą jako kompletność zasobów przyrodniczych w sieci oraz zachowanie

powiązań funkcjonalnych pomiędzy poszczególnymi elementami sieci gwarantujących utrzymanie we właściwym stanie ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt (w tym przede wszystkim dużych ssaków). Przy ocenie spójności należy uwzględnić w szczególności:

- kryteria reprezentatywności i liczebności poszczególnych populacji,
- występowanie (gatunków, siedlisk) względem zasięgu,
- fragmentację przestrzeni.

- m) określenie skutków oddziaływania dla każdego z przedsięwzięć wymienionych w punkcie 2.2.2. ze wskazaniem tych, które w powiązaniu z innymi mogą wywołać negatywne oddziaływanie na spójność obszarów Natura 2000.
- n) określenie możliwych do realizacji środków łagodzących i ich ocena w odniesieniu do ich przypuszczalnych oddziaływań (sporządzenie wykazu środków łagodzących, wymienionych według hierarchii środków), wykazanie, że środki łagodzące mogą skutecznie funkcjonować w skali krótko-, średnio- i długoterminowej poprzez mechanizmy prawne i finansowe;
- o) określenie koniecznych do zastosowania środków kompensacyjnych, w tym: wyjaśnienie natury środków kompensacji, ocena środków kompensacji w odniesieniu do ich zdolności do utrzymania spójności sieci Natura 2000,
- p) wyjaśnienie metod oceny i prognozowania oraz podanie i udokumentowanie źródeł informacji.

2.3.2.2 Część graficzną obejmującą :

- e) ogólną sytuację w skali 1 : 100 000 obrazującą rozmieszczenie planowanych zadań drogowych oraz obszarów Natura 2000 objętych analizą,
- f) mapy w skali 1 : 50 000 (lub większej) analizowanych obszarów Naturowych ze wskazaniem zasobów przyrodniczych i powiązań między tymi obszarami (np. korytarzy migracyjnych zwierząt),
- g) mapy w skali 1 : 25 000 (lub większej) obrazujące proponowane środki minimalizujące oraz ewentualne działania kompensacyjne.

2.4. Preferowane źródła danych dla identyfikacji oddziaływań:

- standardowy formularz danych obszaru Natura 2000,
- aktualne i historyczne mapy,
- plany zagospodarowania przestrzennego oraz inne istniejące plany,
- istniejące materiały inwentaryzacyjne obszaru,
- istniejące informacje dotyczące hydrogeologii,
- istniejące informacje o kluczowych gatunkach,
- prognozy oddziaływania na środowisko podobnych przedsięwzięć lub planów,
- raporty o stanie środowiska oraz inwentaryzacje przyrodnicze wykonane na zlecenie GDDKiA (*wykaz opracowań zgodnie z załącznikiem*),
- plany zarządzania obszarem,
- akta historyczne obszaru.

2.5. Forma przedstawienie opracowania

Opracowanie zawierające część opisową i graficzną (mapy) wraz ze streszczeniem w języku niespecjalistycznym należy przedłożyć Zamawiającemu w 5 egzemplarzach w formie pisemnej (książkowej) oraz w 5 egzemplarzach w formie elektronicznej.

3. Wymogi jakie musi spełniać Wykonawca:

3.1. Doświadczenie Wykonawcy

Wykonawca musi wykazać, że w okresie ostatnich 3 lat, przed dniem wszczęcia niniejszego postępowania, wykonał co najmniej 3 usługi polegające na:

- sporządzeniu raportów o oddziaływaniu na środowisko

lub

- innych raportów, opracowań i ocen w zakresie oddziaływania na obszary zaliczone do sieci Natura 2000

wykonanych dla dróg klasy GP i wyższych lub innych inwestycji liniowych (koleje), o długości (w odniesieniu jednej inwestycji) nie mniejszej niż 10 km,

3.2. Potencjał kadrowy

Wykonawca musi mieć do dyspozycji odpowiednio wykwalifikowane osoby w celu obsadzenia niżej podanych kluczowych stanowisk:

- a) Kierownika zespołu – kierującego zespołem opracowującym niniejsze opracowanie, który:
- posiada wykształcenie wyższe,
 - pełnił funkcję Kierownika zespołu opracowującego dokumentację jak w pkt. 3.1. lub był autorem lub współautorem przynajmniej 3 dokumentacji jak w pkt. 3.1.,
- b) Specjalisty z zakresu ornitologii posiadającego:
- wykształcenie wyższe kierunkowe,
 - uczestniczył w przygotowaniu co najmniej 2 dokumentacji środowiskowych opracowywanych na potrzeby postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dróg klasy GP i wyższej (inwentaryzacja przyrodnicza, analizy środowiskowa, raport, ekspertyza specjalistyczna i inne o podobnym charakterze)
- lub
- jest autorem lub współautorem przynajmniej 2 publikacji naukowych z dziedziny ornitologii;
- c) Specjalisty z zakresu siedlisk przyrodniczych (fitosocjolog, geobotanik, botanik) posiadającego:
- wykształcenie wyższe kierunkowe,
 - uczestniczył w przygotowaniu co najmniej 2 dokumentacji środowiskowych opracowywanych na potrzeby postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dróg klasy GP i wyższej (inwentaryzacja przyrodnicza, analizy środowiskowa, raport, ekspertyza specjalistyczna i inne o podobnym charakterze)
- lub
- jest autorem lub współautorem przynajmniej 2 publikacji naukowych z dziedziny siedlisk przyrodniczych (fitosocjologii, botaniki, geobotaniki).
- d) Specjalisty z zakresu teriologii, ekologii ssaków (ze szczególnym uwzględnieniem dużych ssaków, w tym wilka, rysia, żubra):
- wykształcenie wyższe kierunkowe,
 - uczestniczył w przygotowaniu co najmniej 2 dokumentacji środowiskowych opracowywanych na potrzeby postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dróg klasy GP i wyższej, (inwentaryzacja przyrodnicza, analizy środowiskowa, raport, ekspertyza specjalistyczna i inne o podobnym charakterze)

lub

- jest autorem lub współautorem przynajmniej 2 publikacji naukowych z dziedziny ekologii ssaków (ze szczególnym uwzględnieniem dużych ssaków, w tym wilka, rysia, żubra).

4. Termin zakończenia przedmiotowych robót określa się:

Dla zadań określonych w pkt. 2.1.1. - na dzień **15 czerwca 2010 r.**

Dla zadań określonych w pkt. 2.1.2. – na dzień **16 sierpnia 2010 r.**

5. Wykonane usługi podlegają 12 miesięcznej gwarancji.